

3.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

I det høje Ministeriums Skrivelse af 29de Januar 1892 anmodes vi om at udtale os angaaende de i det Skrivelsen medfølgende Aftryk af et Andragende fra tvende Forstandere for private Seminarier omhandlede Forhold.

De i Andragendet fremførte Forslag til Ændringer i de bestaaende Forhold ville utvivlsomt komme til at berøre de private Seminariers Stilling og maatte Læreruddannelsen i Almindelighed. Vore Bemærkninger om disse Spørgsmaal ville vi knytte til det trykte Bilags enkelte Stykker.

Vi formene i Samklang med d'Hrr. Bojsen og Winther, at efter som Forholdet er saadant, at i de sidste ti Aar (1881—90 inkl.) ca. 40 pCt. af de dimitterede Seminarister ere underviste paa Statsseminarier, medens ca. 60 pCt. ere underviste enten paa private Seminarier eller paa anden Maade, saa synes ogsaa os, at Villighed taler for, at de private Seminariers Forhold til Staten tages under Overvejelse, for at de muligvis kunde komme til at indtage en gunstigere Stilling.

Det er et Faktum, at overmaade mange af de unge Mennesker, der ville være Lærere, ere grumme fattige, og at det er forbundet med stor Vanskelighed for dem at faa de til deres Ophold og Undervisning fornødne Penge. Det er ogsaa ubestrideligt, at den Understøttelse, saadanne trængende Personer hidtil have faaet af Statskassen (50 Kr.), er altfor ringe til at kunne blive dem til en virkelig Hjælp. Følgen af de trange Kaar, hvori de unge Mennesker leve, bliver da den, at de søge at komme op til Eksamen saa hurtigt som muligt; og da der ikke, for at de unge Mennesker kunne indstille sig til Prøven, for langes en Dimissions Garanti for, at deres Uddannelse er afsluttet, saa fristes de til paa egen Haand at prøve, om det muligvis skulde kunne gaa. Kunde en Seminarist ikke blive prøvet ved Eksamen, før han havde erholdt en Dimissions Erklæring om, at han er i Besiddelse af den fornødne Udvikling og sidder inde med en saadan Kundskabsmængde, som maa fordres af den, der skal gaa ud som Lærer, da vilde de mange utilstrækkeligt uddannede, som nu møde frem, være nødt til at søge en Uddannelse, der svarer til Eksamensfordringerne, og en saadan kan i Almindelighed ikke tænkes opnaaet i kortere Tid end 3 Aar. Den Mulighed maa dog ikke lades ude af Betragtning, at der vil kunne komme Elever, der have saa rigelige og paalidelige Kundstaber, at de ikke vilde have nødvendig at gennemgaa samtlige tre Klasser, saadanne maatte ligesom nu — paa Statsseminarierne — kunne optages i anden, ja endog i tredje Klasse, dog at ingen kunde stedes til Eksamen uden at være „indstillet“ af Seminariet. En saadan Indstillingsret maatte saa gives de private Seminarier, som opfyldte visse af Staten nærmere fastsatte Betingelser.

Vi formene ogsaa, at der kunde være Grund for Staten til at støtte os i vore Bestræbelser for at opretholde tre et-aarige Klasser, hvilket kunde ske paa den Maade, at Hjælpen til Eleverne forhøjedes, samt at der ydedes et direkte Statsbidrag til de af Ministeriet anerkendte private Seminarier. At Statens Bidrag, som nu foreslaaet, blev sat til $\frac{1}{3}$ af det Beløb, der er betalt i Lærreløn i det forløbne Aar, kunne vi ogsaa slutte os til, naar blot Udtrykket „fast ansatte“ udgaaar. Det forholder sig formentlig saaledes, at af de seks bestaaende private „Solelærerseminarier“ ere de to (Blaagaard og Gedved) knyttede til en Højskole, to (Silkeborg og Vesterbro) knyttede til en Realskole,